

A בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ק"ב מסכת סנהדרין
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the discussion about
ירבעם בן נבט

He made a revolt against king רחבעם the son of שלמה המלך, and he thereby caused the majority of the Yidden to worship זרה עבודה, and for this reason he lost his portion in עולם הבא.

ירבעם's tactic to convince the Yidden to join his side;

The high level of ירבעם's Torah learning;

אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם
שאין בה אחד מעשרים וארבעה בהכרע ליטרא
של עגל הראשון

In every punishment that comes upon the Yidden, a small percentage is due to the first עגל in the Midbar.

A

ירבעם בן נבט

His tactic to convince the Yidden to join his side;

His high level of Torah learning

**אין לך כל פורענות ופורענות
שבאה לעולם
שאין בה אחד מעשרים וארבעה
בהכרע ליטרא
של עגל הראשון**

B The Gemara elaborates in the second king אחאב בן עמרי who also caused the Yidden to worship זרה עבודה, and therefore

אין לו חלק לעולם הבא

He will not receive a portion in the world to come.

קלות שעשה אחאב

כחמורות שעשה ירבעם

אחאב's smaller עבירות were equivalent to ירבעם's most severe עבירות.

מפני מה זכה אחאב למלכות כ"ב שנה

מפני שכיבד את התורה שניתנה בכ"ב אותיות

אחאב merited to serve as king for twenty-two years, because he honored the Torah that is written with the twenty-two letters of the Aleph Bais.

B

**אחאב בן עמרי
אין לו חלק לעולם הבא**

**קלות שעשה אחאב
כחמורות שעשה ירבעם**

**מפני מה זכה אחאב
למלכות כ"ב שנה
מפני שכיבד את התורה
שניתנה בכ"ב אותיות**

1 So, let's review ...

The Gemara continues to discuss

ירבעם בן נבט

He made a revolt against king רחבעם the son of שלמה המלך, and he thereby caused the majority of the Yidden to worship זרה עבודה, and for this reason he lost his portion in עולם הבא.

And the following was ירבעם's tactic to convince the Yidden to join his side:

He convened a council of Jewish leaders, and

הושיב רשע אצל צדיק

אמר להו חתמיתו על כל דעבידנא

אפילו למפלח לעבודת כוכבים

ירבעם sat a רשע near a צדיק and asked them all to sign a document that they approve of all that he does, even to worship זרה עבודה.

And when the צדיק objected, the רשע told him;

ס"ד דגברא כירבעם פלח לעבודת כוכבים?

אלא למינסינהו הוא דקא בעי

אי קבליתו למימריה

Do you really think that an esteemed person like ירבעם would worship זרה עבודה?

He is merely testing us to see if we will accept his orders.

And so, all the צדיקים, including the prophet השילוני אחיה, were fooled into signing this document.

1

ירבעם בן נבט

He made a revolt against king רחבעם the son of שלמה המלך, and thereby caused the majority of the Yidden to worship זרה עבודה, and for this reason he lost his portion in עולם הבא.

ירבעם's tactic to convince the Yidden to join his side:

He convened a council of Jewish leaders, and

**הושיב רשע אצל צדיק
אמר להו חתמיתו על כל דעבידנא
אפילו למפלח לעבודת כוכבים**

ירבעם sat a רשע near a צדיק and asked them all to sign a document that they approve of all that he does, even to worship זרה עבודה.

And when the צדיק objected, the רשע told him;

**ס"ד דגברא כירבעם
פלח לעבודת כוכבים?
אלא למינסינהו הוא דקא בעי
אי קבליתו למימריה**

*Do you really think that an esteemed person like ירבעם would worship זרה עבודה?
He is merely testing us to see if we will accept his orders.*

And so, all the צדיקים, including the prophet השילוני אחיה, were fooled into signing this document.

2 The Gemara cites the Pasuk in which אחיה השילוני appointed וירבעם to be מלך ישראל over the שבטים based on נבואה:
 The Pasuk relates, ויהי בעת ההיא וירבעם יצא מירושלם וימצא אותו אחיה השילוני הנביא בדרך והוא מתכסה בשלמה חדשה ושניהם לבדם בשדה left Yerushalayim and met up with אחיה השילוני in a field.
 And the Gemara expounds as follows:

1. בעת ההיא עת היא מזומנת לפורענות
 This timing was destined to bring misfortune upon Klal Yisroel, in which they were split into two kingdoms.
2. וירבעם יצא מירושלים שיצא מפיתקה של ירושלים left Yerushalayim forever.
3. בשלמה חדשה כשלמה חדשה מה שלמה חדשה אין בה שום דופי אף תורתו של ירבעם לא היה בה שום דופי
 Just like a new garment is flawless, so to, the Torah that ירבעם studied was flawless.
 OR
 שלמה חדשה שחידשו דברים שלא שמעה און מעולם The two discussed תורה that were never revealed before.
4. ושניהם לבדם בשדה שכל תלמידי חכמים דומין לפנייהם כעשבי השדה
 The two were so great in Torah, that all the other Talmidei Chachamim were merely like grass in comparison.
 OR
 שכל טעמי תורה מגולין להם כשדה All the reasonings of the Torah were revealed to them like an open field.

2

The Gemara cites the Pasuk in which אחיה השילוני appointed וירבעם to be מלך ישראל over the שבטים based on נבואה:

ויהי בעת ההיא וירבעם יצא מירושלם וימצא אותו אחיה השילוני הנביא בדרך והוא מתכסה בשלמה חדשה ושניהם לבדם בשדה
 אחיה השילוני left Yerushalayim and met up with וירבעם in a field.

- 1 -
בעת ההיא
 עת היא מזומנת לפורענות
 This timing was destined to bring misfortune upon Klal Yisroel, in which they were split into two kingdoms.

- 2 -
וירבעם יצא מירושלים שיצא מפיתקה של ירושלים
 ירבעם left Yerushalayim forever.

- 3 -
כשלמה חדשה
 מה שלמה חדשה אין בה שום דופי אף תורתו של ירבעם לא היה בה שום דופי
 Just like a new garment is flawless, so to, the Torah that ירבעם studied was flawless.
 OR
 שחידשו דברים שלא שמעה און מעולם The two discussed תורה that were never revealed before.

- 4 -
ושניהם לבדם בשדה
 שכל תלמידי חכמים דומין לפנייהם כעשבי השדה
 The two were so great in Torah, that all the other Talmidei Chachamim were merely like grass in comparison.
 OR
 שכל טעמי תורה מגולין להם כשדה All the reasonings of the Torah were revealed to them like an open field.

3 When **ירבעם** appointed **אחיה השילוני** to be **מלך ישראל** over the **עשרת השבטים** instead of **רחבעם** the son of **המלך שלמה**, a **בת קול** announced;
 מי שהרג את הפלשתי והוריש אתכם גת
 תתנו שילוחים לבניו
 Do you wish to chase away the descendants of **המלך דוד** who killed **גלית** and conquered the city of **גת** for the **Yidden**?

The Pasuk continues
 'וידח ירבעם את ישראל מאחרי ה' והחטיאם חטאה גדולה

וידח
 כשתי מקלות המתזות זו את זו
ירבעם forced the **Yidden** to abandon Hashem against their will, like a stick that hits another stick and causes it to fly far away.
 =====

אמר ר' אושעיא
 עד ירבעם היו ישראל יונקים מעגל אחד
 מכאן ואילך משנים ושלושה עגלים
 Until the times of **ירבעם** the **Yidden** were punished for only one gold calf of the Midbar, but afterward the **Yidden** were punished for three gold calves, two from **ירבעם**, and one from the Midbar.

אמר ר' יצחק
 אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם
 שאין בה אחד מעשרים וארבעה בהכרע ליטרא
 של עגל הראשון
 In every punishment that comes upon the **Yidden**, a small percentage is due to the first **עגל** in the Midbar, as the Pasuk there states
 וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם
 =====

3 When **ירבעם** appointed **אחיה השילוני** to be **מלך ישראל** over the **עשרת השבטים** instead of **רחבעם** the son of **המלך שלמה**, a **בת קול** announced;

מי שהרג את הפלשתי והוריש אתכם גת תתנו שילוחים לבניו

Do you wish to chase away the descendants of **המלך דוד** who killed **גלית** and conquered the city of **גת** for the **Yidden**?

The Pasuk continues

'וידחו ירבעם את ישראל מאחרי ה' והחטיאם חטאה גדולה

כשתי מקלות המתזות זו את זו
ירבעם forced the **Yidden** to abandon Hashem against their will, like a stick that hits another stick and causes it to fly far away.

אמר ר' אושעיא

עד ירבעם היו ישראל יונקים מעגל אחד מכאן ואילך משנים ושלושה עגלים
 Until the times of **ירבעם** the **Yidden** were punished for only one gold calf of the Midbar, but afterward the **Yidden** were punished for 3 gold calves, two from **ירבעם**, and one from the Midbar.

אמר ר' יצחק

אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם שאין בה אחד מעשרים וארבעה בהכרע ליטרא של עגל הראשון

In every punishment that comes upon the **Yidden**, a small percentage is due to the first **עגל** in the Midbar, as the Pasuk there states

וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם

4

The Pasuk states

אחר הדבר הזה לא שב ירבעם מדרכו הרעה

מאי אחר

אמר רבי אבא אחר שתפשו הקב"ה לירבעם בבגדו

ואמר לו חזור בך ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן

Hashem pulled ירבעם by his garment and told him that if he does Teshuvah, all three, Hashem, ירבעם and דוד המלך will walk together in Gan Eden.

ירבעם asked Hashem

מי בראש

Who will be first?

And Hashem answered

בן ישי בראש

דוד will be first.

ירבעם responded

אי הכי לא בעינא

If so, I do not want to join.

=====

4

אחר הדבר הזה
לא שב ירבעם מדרכו הרעה

מאי אחר

?

אמר רבי אבא

אחר שתפשו הקב"ה לירבעם בבגדו
ואמר לו - חזור בך
ואני - ואתה - ובן ישי
נטייל בגן עדן

Hashem pulled ירבעם by his garment
and told him that if he does Teshuvah,
Hashem, ירבעם and דוד המלך will walk together
in Gan Eden.

ירבעם asked Hashem

מי בראש

Who will be first?

And Hashem answered

בן ישי בראש

דוד will be first.

ירבעם responded

אי הכי לא בעינא

If so, I do not want to join.

5 The Gemara now elaborates on the second king mentioned in the Mishnah, אחאב בן עמרי Who also caused the Yidden to worship זרה עבודה, and therefore אין לו חלק לעולם הבא He will not receive a portion in the world to come.

His name was אחאב because אח לשמים He acted badly toward Hashem. And

אב לעבודת כוכבים He was compassionate like a father toward זרה עבודה.

The Pasuk states ויהי הנקל לכתו בחטאת ירבעם בן נבט

explains רבי יוחנן קלות שעשה אחאב כחמורות שעשה ירבעם were equivalent to ירבעם's most severe עבירות, and nevertheless the Pasuk attributes the worship of זרה עבודה, because שהוא היה תחילה לקלקלה ירבעם was the first king who caused the Yidden to worship זרה עבודה.
=====

The Pasuk states גם מזבחותם כגלים על תלמי שדי

explains רבי יוחנן אין לך כל תלם ותלם בארץ ישראל שלא העמיד עליו אחאב עבודת כוכבים והשתחוה לה placed זרה עבודה on each and every mound in Eretz Yisroel.

And אחאב will not receive a portion in עולם הבא because the Pasuk states והכרתי לאחאב משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל

עצור בעוה"ז ועזוב לעוה"ב
=====

5 **אחאב בן עמרי**
Who also caused the Yidden to worship זרה עבודה, and therefore אין לו חלק לעולם הבא

אחאב
אב לעבודת כוכבים He was compassionate like a father toward זרה עבודה.
אח לשמים He acted badly toward Hashem.

ויהי הנקל לכתו בחטאת ירבעם בן נבט

רבי יוחנן
קלות שעשה אחאב כחמורות שעשה ירבעם
עבירות זרה עבודה were equivalent to ירבעם's most severe עבירות, and nevertheless the Pasuk attributes the worship of זרה עבודה, שהוא היה תחילה לקלקלה ירבעם was the first king who caused the Yidden to worship זרה עבודה.

גם מזבחותם כגלים על תלמי שדי

רבי יוחנן
אין לך כל תלם ותלם בארץ ישראל שלא העמיד עליו אחאב עבודת כוכבים והשתחוה לה
עבודה זרה placed זרה עבודה on each and every mound in Eretz Yisroel.

And אחאב will not receive a portion in עולם הבא because the Pasuk states

והכרתי לאחאב משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל
קצור הפך קצור הפך

6 א"ר יוחנן
 מפני מה זכה עמרי למלכות
 מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל
 מפני שהוסיף כרך אחד בארץ ישראל
 who was אחאב's father, merited to serve as king
 because he established an additional city in Eretz Yisroel.

מפני מה זכה אחאב למלכות כ"ב שנה
 מפני שכיבד את התורה שניתנה בכ"ב אותיות
 merited to serve as king for twenty-two years,
 because he honored the Torah which is written with the
 twenty-two letters of the Aleph Bais.
 As the Pasuk elaborates that בן הדד the king of ארם wanted
 to attack אחאב, and he sent אחאב the following message
 כי אם כעת מחר אשלח את עבדי אליך
 וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך
 והיה כל מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו
 I will send my men to take all your gold and silver, your
 wife and children, and your most prized possessions,
 which refers to his תורה ספר.

And אחאב sent back the following reply
 כל אשר שלחת אל עבדך בראשונה אעשה
 והדבר הזה לא אוכל לעשות
 I will fulfill all your wishes and you can take everything
 aside for the תורה ספר.
 =====

6 א"ר יוחנן
מפני מה זכה עמרי למלכות
מפני שהוסיף כרך אחד בארץ
ישראל
 עמרי who was אחאב's father
 merited to serve as king because he established
 an additional city in Eretz Yisroel.

מפני מה זכה אחאב
למלכות כ"ב שנה
מפני שכיבד את התורה שניתנה
בכ"ב אותיות
 אחאב merited to serve as king for twenty-two years,
 because he honored the Torah which is written with the
 twenty-two letters of the Aleph Bais.

As the Pasuk elaborates that בן הדד the king of ארם
 wanted to attack אחאב,
 and he sent אחאב the following message
 כי אם כעת מחר אשלח את עבדי אליך
 וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך
 והיה כל מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו
 I will send my men to take all your gold and silver,
 your wife and children, and your most prized possessions,
 which refers to his תורה ספר.

And אחאב sent back the following reply
 כל אשר שלחת אל עבדך בראשונה אעשה
 והדבר הזה לא אוכל לעשות
 I will fulfill all your wishes and you can take everything
 aside for the תורה ספר.

7

אמר רב נחמן
 אחאב שקול היה
 אחאב had an equivalent amount of Mitzvos and עבירות, as
 the Pasuk states;
 ויאמר ה' מי יפתה את אחאב
 ויעל ויפול ברמות גלעד

As Rashi explains
 מדמהדרי כולי האי
 משמע דבקושי גדול נענש
 The word יפתה implies that it was extremely difficult to
 punish אחאב. Obviously, because שקול היה.

יוסף disagrees and says אחאב certainly had a majority of
 עבירות, as the Pasuk states
 רק לא היה כאחאב
 'אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה'
 אשר הסתה אותו איזבל אשתו
 And the Braisa explains
 בכל יום היתה שוקלת שקלי זהב לעבודת כוכבים
 His wife זרה would contribute gold coins to
 עבודה זרה every day.

However, אחאב could not be punished easily, because
 אחאב וותרן בממונו היה
 ומתוך שההנהגה תלמידי חכמים מנכסיו
 כיפרו לו מחצה
 אחאב was extremely generous, and since he supported
 Talmidei Chachamim, this atoned for half his עבירות.
 =====

7

אמר רב נחמן
אחאב שקול היה

עבירות had an equivalent amount of Mitzvos and אחאב,
 as the Pasuk states;

**ויאמר ה' מי יפתה את אחאב
 ויעל ויפול ברמות גלעד**

As Rashi explains
 מדמהדרי כולי האי

משמע דבקושי גדול נענש

The word יפתה implies that it was extremely difficult
 to punish אחאב. Obviously, because שקול היה.

רב יוסף

עבירות certainly had a majority of אחאב,
 as the Pasuk states

**רק לא היה כאחאב
 אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה'
 אשר הסתה אותו איזבל אשתו**

And the Braisa explains

**בכל יום היתה שוקלת
 שקלי זהב לעבודת כוכבים**

His wife זרה would contribute gold coins
 to עבודה זרה every day.

However, אחאב could not be punished easily, because

**אחאב וותרן בממונו היה
 ומתוך שההנהגה תלמידי חכמים מנכסיו
 כיפרו לו מחצה**

אחאב was extremely generous,
 and since he supported Talmidei Chachamim,
 this atoned for half his עבירות.

8 The Pasuk continues
ויעש אחאב את האשרה
ויוסף אחאב לעשות להכעיס את ה' אלהי ישראל
מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו
אחאב angered Hashem more than all of his predecessors.
As רבי יוחנן explains; אחאב inscribed the following on the
gates of שומרון:
אחאב כפר באלהי ישראל
לפיכך אין לו חלק באלהי ישראל
I deny Hashem, therefore I want no part in him.

In the next Daf the Gemara will discuss the third king mentioned in the Mishnah, חזקיהו המלך the son of מנשה.

8

ויעש אחאב את האשרה
ויוסף אחאב לעשות
להכעיס את ה' אלהי ישראל
מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו

*אחאב angered Hashem
more than all of his predecessors.*

As רבי יוחנן explains;
שומרון inscribed the following on the gates of
אחאב כפר באלהי ישראל
לפיכך אין לו חלק באלהי ישראל

*I deny Hashem,
therefore I want no part in him.*